

אה"ל - ארגון המתמחים לרפואה (עי"ר)

נייר עמדה בנושא קיצור תורנויות הרופאות והרופאים המתמחים בישראל

מתכונת העסקת הרופאות והרופאים המתמחים הנהוגה כיום, בה **עובדים במתכונת תורנויות של 26 שעות**, פוגעת הן בבריאות המתמחים והן באיכות הטיפול, ועל כן יש לדאוג לקיצורן באופן מידי.

ח"כ נכבד, אנחנו מבקשים ממך להיות בצד הנכון של ההיסטוריה- להיאבק לציננו למען קיצור התורנויות! אנו לא מבקשים תנאים מיוחדים או שכר אסטרונומי, בסך הכל לעבוד במסגרת שעות מקובלת יותר לעת המודרנית, להעניק את הטיפול הראוי למטופלים שלנו, שתאפשר לנו לקיים חיי משפחה, לשמור על בריאותנו, ולשמור על הסובבים אותנו בכבישים כאשר בסיום תורנות בת 26 שעות אנו נדרשים לעלות על ההגה ולנהוג הביתה באופן עצמאי. **אנו מבקשים את עזרתך, בדרישה להעברת התקציב שנצבע וסוכס לצורך התחלת הקיצור, וכן לוודא כי הכספים עוברים במלואם לבתי החולים בפריפריה ברחבי הארץ: פוריה, זיו, המרכז הרפואי לגליל, העמק, נצרת, ברזילי, יוספטל וסורוקה, על מנת שיוכלו להיערך בהקדם לקיצור התורנויות בפועל, וכפי שאמור היה לקרות כבר בחודש אפריל 2022.**

לקיצור תורנויות ישנן השפעות רוחב משמעותיות על מערכת הבריאות הציבורית כולה, מכיוון שצעד זה יתממש באמצעות תוספת תקינה ובכך יביא לעלייה במספר הרופאים לנפש ולשיפור פני הרפואה הציבורית. על פי התחזית של משרדי האוצר והבריאות, מספר הרופאים לנפש, הנמוך ממילא בהשוואה יתר מדינות ה OECD, ירד ל-3.09 עד שנת 2030, זאת לפני שלוקחים בחשבון את גידול האוכלוסייה והעולים החדשים למדינת ישראל. על כן, יש לקדם פתרון ויפה שעה אחת קודם.

1

איך הגענו למצב של משמרות כה ארוכות?

התקינה בישראל נקבעה בשנת 1976 (תקינת גולדברג) עלפי מאפיינים מיושנים ואינה מעודכנת על פי קריטריונים נוספים הנהוגים כיום בעולם, דוגמת: מספר המטופלים הפונים לבתי החולים, אורך התורים, עומסים, הזדקנות האוכלוסייה (כידוע, תוחלת החיים בישראל היא מהגבוהות בעולם), טכנולוגיות חדשות הדורשות הכשרות מחד והופכות לסטנדרט הטיפול מאידך. העובדה שהתקינה לא עודכנה וכוח האדם נשאר ללא שינוי, היא מהסיבות המרכזיות בעטיין קיצור התורנויות טרם יצא מן הכוח אל הפועל. בשנים אלו האוכלוסייה בישראל גדלה כמעט פי ארבע, לאור זאת נוצר מצב של חוסר הלימה בין מספר מסיימי בית הספר לרפואה לבין התקנים הפנויים. מצב זה יוצר סיטואציה גרוטסקית ואבסורדית בה כ-400 רופאים בכל שנה אינם מוצאים תעסוקה, בעוד מחלקות בתי החולים עולות על גדותיהן והעומסים הולכים וגדלים.

איך מקצרים?

יש להתחיל את מהלך קיצור תורנויות בהקצאת תוספת תקנים למערכת הבריאות הציבורית. קיצור תורנויות ל-16 שעות, מצריך תוספת של כ-14% לתקינה הנוכחית, כ 200 תקנים בלבד לצורך קיום השלב הראשון בתוכנית הקיצור. בחודש מרץ 2022 פרסם משרד הבריאות את דו"ח הצוות ליישום המתווה לקיצור התורנויות (דו"ח מנדלוביץ), אשר הוגש לשר הבריאות ומתאר את יעדי קיצור

אהל -	כתובת רשמית:	כתובת משרד:	טלפון : 03-7922735
ארגון המתמחים	רימון 34	סעדיה גאון 26	ווטסאפ: 050-3214774
לרפואה מרשם	באר גנים,	תל אביב יפו	אתר: mirsham.org.il
ע"ר 580602993	7928900	6713521	מייל info@mirsham.org.il

לפניות: <https://www.mirsham.org.il/contact>

אה"ל - ארגון המתמחים לרפואה (ע"ר)

התורנויות לפי מחלקה, בית החולים והזמן הנדרש לגיוס המתמחים, הדו"ח נכתב בשיתוף כלל הגורמים הרלוונטיים ובניהם מנהלי בתי חולים, רופאים בכירים ומתמחים, נציגי משרד האוצר, הבריאות והכלכלה. **על מנת ליישם את הדו"ח יש להעביר את הכספים הדרושים לבתי החולים, לפתוח תקנים חדשים, לגייס ולהכשיר מתמחים.**

מדוע לא קוצרו התורנויות עד כה? תולדות המאבק ב-3 השנים האחרונות

במילה אחת? הר"י. ההסתדרות הרפואית מתנגדת לקיצור התורנויות. כבר בשנת 2011 חתמה ההסתדרות הרפואית במסגרת ההסכם הקיבוצי על פיילוט קיצור תורנויות ל-20 שעות בחדרי המיון ומחלקות הגניקולוגיה והמיילדות בכל הארץ, אך מעולם לא דרשה את התקנים שהוקצו לכך ועל כן לא בוצע הקיצור בפועל. זאת ועוד, כאשר הגישו המתמחים בג"ץ בנושא ("בג"ץ לנצברג") ההסתדרות הרפואית שלחה רופאים מומחים מטעמה אשר הגיעו לבית המשפט והגנו על הצורך בתורנויות הארוכות. הארגון היציג שאמור לייצג את כלל הרופאים, מומחים ומתמחים כאחד, מייצג דה פקטו אינטרסים צרים של בכירי ומנהלי בתי החולים ופחות את האינטרסים הייחודיים לרופאים הצעירים ולדור העתיד של המערכת, בבתי החולים ובקהילה.

בגל הראשון של מגפת הקורונה, ממשלת ישראל החליטה לשנות את מתכונת העבודה בבתי החולים בישראל על מנת לצמצם את התפשטות המגפה, בין שאר השינויים, התבצע מעבר למתכונת עבודה של 12 שעות בקפסולות צוותים קבועות והוספת 600 תקנים מיידים של רופאים למערכת. רוב העובדים במערכת הבריאות הציבורית בישראל למעשה חוו הרעה בתנאי העבודה שלהם במעבר למתכונת עבודה זו, למעט אוכלוסייה אחת, **אוכלוסיית הרופאים המתמחים. שינוי מתכונת העבודה למשמרות של 12 שעות היוו קיצור תורנויות בפועל והראו שכשמשלת ישראל נחושה, ניתן ואפשרי לקצר את התורנויות של המתמחים. בתוך 96 שעות ממשלת ישראל וההסתדרות הרפואית חתמו על הסכם צד, גייסו 600 רופאים והמתמחים זכו לתורנויות מקוצרות!** באותה תקופה העידו על עצמם כ-500 רופאים שלקחו חלק בסקר של ארגון מרשם, שהטיפול הרפואי שהעניקו היה טוב יותר בתורנויות הקצרות יותר, עשו פחות טעויות והיו סבלניים ואמפתיים יותר כלפי המטופלים שלהם.

לאחר סיום תקופת ההעסקה המיוחדת, בחודש מאי 2020 המתמחות והמתמחים בהובלת ארגון מרשם, החליטו לקיים מחאות על כך שהם נאלצים לחזור לעבוד בתורנויות של 26 שעות. המחאה התפשטה ברחבי הארץ וב-16 בתי חולים נוספים ברחבי הארץ התקיימו שיבושים והפגנות כמחאה על העבודה בתורנויות של 26 שעות, **התכנסנו באלפינו וזעקנו – לא עוד לתורנויות של 26 שעות!**

לאחר חודשים רבים של מאבק, בשיאם הוגשו כ-2000 מכתבי התפטרות בחודש אוקטובר 2021, שר הבריאות הורוביץ ושרת הכלכלה ברביבאי החליטו להישמע לרצון המתמחים ולשים סוף להעסקה פסולה ופוגענית. על פי איגרת השר ותיקון ההיתר של השרה ברביבאי מחודש אוקטובר 2021, יקוצרו תחילה התורנויות בעשרת בתי החולים בפריפריה במחלקות הפנימיות, ובהמשך בכלל מחלקות המיון (מלר"ד) ברחבי הארץ. **קיצור התורנויות התחלתי זה אושר במסגרת התקציב של**

אהל -	כתובת רשמית:	כתובת משרד:	טלפון : 03-7922735
ארגון המתמחים	רימון 34	סעדיה גאון 26,	050-3214774
לרפואה מרשם	באר גנים,	תל אביב יפו	אתר: mirsham.org.il
ע"ר 580602993	7928900	6713521	מייל info@mirsham.org.il

לפניות: <https://www.mirsham.org.il/contact>

אה"ל - ארגון המתמחים לרפואה (ע"ר)

שנת 2022 וסך של 66 מיליון שקלים יועד למהלך אך רק מחצית הסכום הועבר בפועל למשרד הבריאות (36 מיליון שקלים בבסיס התקציב).

מאז ועד היום, עברנו סחבת אשר קצרה היריעה מלתאר, בין בתי הדין לעבודה, לדיונים בוועדות הכנסת ובמליאת הכנסת, לבג"ץ. על פי ההיתר הנוכחי קיצור התורנויות צפוי להתחיל ב-10 בתי חולים בפריפריה לא יאוחר מחודש ספטמבר 2023. לשם כך, יש להעביר באופן מיידי את התקציב הנדרש לתוספת התקינה ולאשר את השימוש בתקנים החדשים הנדרשים לטובת הקיצור. שני אלו תלויים במשרד האוצר אשר משתף פעולה עם ההסתדרות הרפואית, כפי שכינה זאת מנכ"ל משרד הבריאות היוצא פרופ' נחמן אש בראיון סיום תפקידו כמנכ"ל משרד הבריאות ב"ידיעות אחרונות": "בלוק של הר"י והאוצר סיכלו את קיצור התורנויות!"

בכל יום בה מתאפשרת העסקה מסוכנת של 26 שעות ברצף, נפגעים עוד מטופלים מהחלטות הרוח גורל המתקבלות בעייפות קיצונית, ולא פעם משלמים על כך המטופלים והמתמחים בחייהם.

אי פגיעה בשכר בעקבות קיצור התורנויות

על רקע השיח המתקיים בקרב המתנגדים לקיצור תורנויות והשואפים להשארת המצב הקיים רווחת הטענה כי קיצור תורנויות יפגע בשכר המתמחים והמתמחות ברפואה ועל כן אין לקדמו. יש לציין כי טענות אלו ועוד נשמעו גם כשקוצרו התורנויות מ-32 ל-26 שעות בשנת 2000 וטענות אלו לא באו לכדי מימוש מעולם.

3

ברור לכל כי שינוי צורת ההעסקה של המתמחים תדרוש הסדרה של נושא השכר בהתאם, אם בצורת הסכם צד זמני או במסגרת ההסכם הקיבוצי שהיה צריך להחתם כבר לפני מעל לשנתיים.

אנו סבורים כי אין מקום להצהרות על פגיעה תיאורטית בשכר המתמחים, שלא רק אינו הולם גם בעת הזו את ההכשרה המורכבת והמפרכת שקדמה לשנות ההתמחות ועומד על כ-42 שקלים בשעה, בזמן שהרופאות והרופאים עובדים מסביב לשעון במשך יותר מיממה תחת עומסים כבדים ואלימות גואה.

בחינת הטענה והמקורות החוקיים החלים על העסקתם של הרופאים המתמחים מעלה כי הטענה על פגיעה בשכר אינה מבוססת ואינה עומדת בהלימה עם המקורות החוקיים החלים על העסקתם של הרופאים והרופאות אשר ממילא קובעים כי תורנות הינה 16 שעות. אנו סבורים כי את העוול יש לתקן וכי לכל הפחות יש לפעול בהתאם להסכמים הקיבוציים ולהותיר את השכר של הרופאים המתמחים בביצוע תורנויות כפי שהוא עד לפתיחת הסכמים חדשים.

טלפון : 03-7922735	כתובת משרד:	כתובת רשמית:	אהל -
050-3214774 ווטסאפ:	סעדיה גאון 26,	רימון 34	ארגון המתמחים
אתר: mirsham.org.il	תל אביב יפו	באר גנים,	לרפואה מרשם
מייל: info@mirsham.org.il	6713521	7928900	ע"ר 580602993

לפניות: <https://www.mirsham.org.il/contact>